

AUGLÝSING

um úthlutunarreglur Lánasjóðs íslenskra námsmanna fyrir námsárið 1993–1994.

Menntamálaráðherra hefur hinn 21. maí 1993 staðfest eftirfarandi úthlutunarreglur Lánasjóðs íslenskra námsmanna fyrir námsárið 1993–1994, sem samþykktar voru á fundum stjórnar sjóðsins 8. og 14. maí 1993, sbr. 16. gr. laga nr. 21/1992.

ÚTHLUTUNARREGLUR 1993–94

I. KAFLI

Lánshæft nám

1.1. Almenn.

Sjóðurinn veitir námslán til framhaldsnáms við skóla, sem gera sambærilegar kröfur til undirbúningsmenntunar og gerðar eru til háskólanáms hérlendis.

Sjóðnum er heimilt að veita öðrum námsmönnum lán enda stundi þeir sérnám.

Lán er að öllu jöfnu ekki veitt til náms eða starfsþjálfunar þegar um launað starf eða annað endurgjald er að ræða meðan á námi stendur, þ.e.a.s. ef umsamin mánaðarlaun samkvæmt náms- eða starfssamningi eru hærri en grunnframfærsla, sbr. 3.1.1.

Lán er ekki veitt til undirbúningsnáms né heldur til náms að loknu doktorsprófi eða sambærilegu prófi.

1.2. Lánshæft nám á Íslandi.

1.2.1. Á háskólastigi.

Nám á háskólastigi er lánshæft og það nám annað sem gerir sambærilegar kröfur til undirbúningsmenntunar og nám á háskólastigi. Nám í eftirtöldum skólum á háskólastigi er lánshæft:

- Bændaskólinn á Hvanneyri, búvísindadeild.
- Háskóli Íslands.
- Háskólinn á Akureyri.
- Kennaraháskóli Íslands.
- Ljósmeðraskóli Íslands.
- Samvinnuháskólinn, rekstrarfræðideild.
- Tónlistarskólinn í Reykjavík, tónmennta- og tónfræðideild.
- Tækniskóli Íslands, tæknifræði- og heilbrigðisdeild.
- Tölvuháskóli Verzlunarskóla Íslands.

1.2.2. Sérnám.

Nám í eftirtöldum sérskólum er lánshæft. Nám í fjölbrautaskólum og öðrum skólum, sem er að meginstofni liður í undirbúningi til stúdentsprófs eða sambærilegs prófs er að jafnaði ekki lánshæft skv. þessari grein.

- ATS skóli flugmálastjórnar.
- Fiskvinnsluskólinn, fisktækninám.
- Fósturskóli Íslands.
- Iðnskólar, réttindanám 3 ár.
- Íþróttakennaraskóli Íslands.
- Leiklistarskóli Íslands.
- Myndlista- og handíðaskóli Íslands að undanskildu fornámi.
- Myndlistaskólinn á Akureyri að undanskildu fornámi.

Stýrimannaskólar.

Tannsmíðaskóli Íslands.

Tónlistarskólar, kennaradeildir og tónlistarnám á 7. stigi og ofar skv. námsskrá menntamálaráðuneytis.

Tækniskóli Íslands, iðnfræði eitt og hálf t. ár, iðnrekstrarfræði tvö ár.

Vélskólar.

Proskapjálfskóli Íslands.

1.2.3. Annað sérnám.

Heimilt er að veita lán til annars sérnáms, enda hafi námsmaður náð 20 ára aldri á því almanaksári sem lán er veitt og námið að meginstofni ekki liður í undirbúningi undir stúdentspróf eða sambærilegt próf. Nám í eftirtöldum skólum er lánshæft samkvæmt þessari reglu:

Bændaskólar, bændadeildir.

Fiskvinnsluskólinn, fiskiðnnám.

Garðyrkjuskóli ríkisins.

Hótel- og veitingaskóli Íslands.

Kirkjubæjarskóli, fiskeldi.

Lyfjatæknaskóli Íslands.

Meistaraskóli iðnaðarins.

1.2.4. Réttindi erlendra námsmanna.

Námsmenn frá Norðurlöndum, sem heimilisfastir eru á Íslandi og stunda lánshæft nám hérlandis, njóta námsaðstoðar til jafns við íslenska námsmenn enda hljóti þeir ekki námsaðstoð frá heimalandi sínu sbr. samkomulag milli Norðurlanda um þessi efni eins og það er á hverjum tíma. Heimilt er að láta þetta ákvæði taka til einstakra annarra erlendra ríkisborgara njóti íslenskir námsmenn sambærilegra réttinda í heimalandi þeirra.

Erlendir ríkisborgarar teljast fá lánsrétt á þeirri önn sem Alþingi samþykkir að veita þeim ríkisborgararétt.

1.3. Lánshæft nám í útlöndum.

1.3.1. Háskólanám.

Lánað er til framhaldsnáms við viðurkenndar stofnanir erlendis, sem gera sambærilegar kröfur til nemenda og gerðar eru í háskólanámi hérlandis, sjá þó ákvæði gr. 4.6 og 4.8. um lán vegna skólagjalda.

1.3.2. Sérnám.

Heimilt er að veita lán til sérnáms erlendis enda hafi námsmaður náð 20 ára aldri á því almanaksári, sem lánið er veitt. Lánshæfi er ennfremur háð því að um sé að ræða a. m. k. eins árs skipulagt nám sem alls ekki verði stundað á Íslandi og jafnframt nægilega veigamikil að því er varðar eðli þess, uppbyggingu og starfsréttindi.

Heimilt er að veita námsmönnum, sem hafa lokið fyrrihluta náms á Íslandi en þurfa síðan að fara utan til þess að ljúka námi, undanþágu frá tuttugu ára reglunni.

1.3.3. Einkanám í tónlist.

Skilyrði fyrir veitingu láns til einkanáms í tónlist er að umsækjandi hafi lokið burtfararprófi á Íslandi eða viðurkenndu háskólaprófi í tónlist erlendis, t. d. BA prófi í Bandaríkjunum eða sambærilegu prófi.

Hámarksnámstími sem lánað er til einkanáms er allt að 3 námsár eða 27 mánuðir. Umsækjandi þarf að leggja fram upplýsingar um nafn og stöðu kennara, viðfangsefni, námsfyrirkomulag, tónleika ásamt efnisskrám og staðfestingu kennara.

1.3.4. Tungumálanám sem undirbúningsnám.

Sjóðurinn lánar að jafnaði í eitt misseri til tungumálanáms ef það er undirbúningur undir nám erlendis sem fer fram á öðrum tungumálum en ensku og Norðurlandamálum öðrum en finnsku. Ekki er lánað fyrir skólagjöldum.

Hámarksnámstími sem veitt er lán til er eitt misseri í eftirtöldum tungumálum: Þýsku, frönsku, spænsku, ítölsku og hollensku. Ekki er veitt lán til undirbúningsmálanáms ef námsmaðurinn hefur fengið lán til að stunda nám í viðkomandi tungumáli. Í námi sem skipulagt er sem ársfjórðungsnám jafngilda tveir fjórðungar einu misseri.

Hámarksnámstími sem veitt er lán til eru tvö misseri *eða þrjú fjórðungar* í eftirtöldum tungumálum: Kínversku, japönsku, finnsku, grísku, tékknesku, ungversku o.s.frv.

Tungumálanám skal að jafnaði stunda við útlendingadeildir háskóla, nema námsmaður sé að hefja framhaldsháskólanám.

Ef lánþegi að loknu málanáminu skiptir um námsland er honum synjað um aðstoð jafn lengi og hann naut aðstoðar í málanáminu.

Einungis er veitt lán einu sinni til undirbúningsnáms í tungumálum.

II. KAFLI

Námsframvinda.

2.1. Námsstími.

2.1.1. Almenn.

Sjóðurinn veitir aðstoð þann tíma ársins sem eiginlegt skólalald eða skyldunámskeið standa yfir. Að jafnaði er aðstoð ekki veitt lengur en í níu og hálfan mánuð á almanaksári, sbr.

2.1.2. Ef námsmanni er veitt aðstoð hluta úr námsári er heimilt að veita lán í fjóra og hálfan mánuð fyrir hvert misseri og þrjú mánuði fyrir hverja önn eða fjórðung.

2.1.2. Sumartími.

Ef námi lýkur á almanaksárinu 1994 veitir sjóðurinn aðstoð, þar sem haldið er uppi skipulögðu og fullu námi yfir sumartímann. Eftirfarandi aðrar reglur gilda um veitingu sumarlána 1994, enda hafi menn ekki fullnýtt svigrúm sitt áður til aðstoðar sjóðsins:

1. Þeir námsmenn, sem ljúka námi á sumrinu í byrjun haustmisseris eiga rétt á að fá afgreitt sumarlán eftir að þeir hafa skilað lokaprófskírteini til sjóðsins.
2. Áformi námsmaður að ljúka námi sínu á almanaksárinu 1994 og stunda nám að sumrinu í því skyni er heimilt að veita honum sumarlán, enda greiðast honum þá sumar- og haustlán, þegar vottorð um lokapróf liggur fyrir. Ljúki viðkomandi ekki námi á almanaksárinu fellur niður réttur hans til sumarláns.
3. Námsmaður sem lýkur námi á sumarönn sem nemur 75% árangri á venjulegri önn getur fengið lán vegna sumarannar 1994, sem greiðist eftir að árangur á sumarönn liggur fyrir.
4. Sama gildir um þá sem þurfa að sækja skyldunámskeið að sumrinu enda leggi þeir fram gögn um að þeir hafi tekið þátt í slíku námskeiði áður en lánið er greitt til þeirra.
5. Geri skóli kröfu um að doktorsnemar stundi nám yfir sumartímann er heimilt að veita lán til þess.
6. Stundi námsmenn launað starfsnám á sumrinu er ekki heimilt að veita þeim lán.
7. Aðstoð á sumarönn reiknast sem eitt misseri í heildarsvigrúmi námsmanns.
8. Lán á sumarmisseri eru reiknuð frá fyrsta degi til síðasta dags misserisins.

2.2. Framvinda náms.

2.2.1. Fullnægjandi námsframvinda.

Námsframvinda er metin í aðstoðarmisserum eða aðstoðarárum. Skal námsmaður að jafnaði ljúka 100% af fullu námi skv. skipulagi skóla. Námsmaður verður að fullnægja kröfum um afköst og lágmarkseinkunnir. Tekið er tillit til skipulags náms og nánari reglur settar um

framvindu á einstökum námsbrautum. Einungis er tekið tillit til námskeiða sem nýtast til lokaprófs. Fá námsmaður lán út á misseri eða hluta þess þarf hann að uppfylla kröfur um námsafköst á því misseri.

2.2.2. Ófullnægjandi námsframvinna.

Námsmaður þarf að ljúka í það minnsta 75% af fullu námi skv. skipulagi skóla til þess að hljóta námslán.

Geri skóli kröfur um meira en 75% árangur í námi, t.d. 100%, þá telst lágmarksárangur til þess að fá veitt lán hjá LÍN sá sami og kröfur skólans eru. Námsfirtirlit er framkvæmt eftir hvert misseri. Uppfylli námsmaður ekki kröfur um námsframvindu skv. gr. 2.2.1., skulu námslán til hans skerðast hlutfallslega. Lán til námsmanns sem til dæmis lýkur 75% af fullu námi skv. skipulagi skóla skal þannig skerðast um 25%. Þetta á þó ekki við um lán vegna skólagjalda og ferðalán.

Nú skuldar námsmaður árangur frá fyrri misserum eða námsferlum og er skuld hans þá dregin frá þeim einungum sem hann lýkur áður en námsframvinna er metin í prósentum.

Missi námsmaður rétt til eininga sem hann hafði áður unnið sér og fengið lán til að ljúka er lán á fyrri námsárum ekki tekið til endurskoðunar. Námsmaðurinn telst hins vegar skulda þann einingafjölda sem hann missti rétt til.

Óheimilt er að veita námsmanni lán sem hefur nýtt sér svigrúm í einum ferli en ekki lokið námi fyrr en hann hefur unnið upp tafir eða lokið fyrrgreindu námi.

2.3. Aukið svigrúm í námi.

2.3.1. Almennt.

Námsmaður sem lýkur yfir 100% af fullu námi skv. skipulagi skóla á þar með rétt á auknu svigrúmi í námi síðar á námsferli sínum. Ljúki hann t.d. 110% af fullu námi á einu misseri nægir honum 90% árangur á síðara misseri til þess að eiga rétt á óskertu námsláni.

Ef námsmaður lýkur meira en 75% árangri á seinni hluta námsárs er einnig heimilt að flytja einingar umfram 75% á fyrra misseri og er þá námsárið í heild gert upp.

Reglur þessarar greinar gilda frá og með skólaárinu 1992-93.

2.3.2. Veikindi og barnsburður.

Heimilt er að víkja frá reglu 2.2.2. um að námsframvinna á hverju misseri skuli að lágmarki vera 75% af fullu námi, ef námsmaður, maki hans eða börn veikjast eða námsmaður eignast barn. Heildarsvigrúm til að ljúka hverjum námsferli skal þó að jafnaði ekki aukið í þessum tilfellum.

Ef um veruleg veikindi námsmanns, maka hans eða barna er að ræða á námstíma er heimilt að bæta allt að 25% við árangur hans þegar lán til hans er reiknað, en með viðbótinni skal lánið þó ekki vera hærra en 75% í þessum tilfellum. Hámarkssvigrúm eykst ekki að jafnaði vegna þessa. Skilyrði fyrir þessu er að námsmaður framvísi læknisvottorði þar sem greinilega komi fram á hvaða tíma hann vitjaði læknis eða lækni vitjaði hans.

Nú verður námsmaður veikur seinni hluta annar eða í prófum og er þá heimilt að veita honum 75% lán fyrir önnina. Í því tilviki er námsmanni veitt 75% lán á næstu önnum þar til hann hefur unnið upp það sem á vantaði að hann næði 50% árangri á þeirri önn sem undanþágan var veitt. Skilyrði er að fyrir liggji læknisvottorð þar sem greinilega kemur fram á hvaða tíma námsmaður vitjaði læknis eða lækni vitjaði hans. Ennfremur þarf að liggja fyrir að viðkomandi námsmanni hafi verið synjað um að taka upptökupróf og ástæður skóla fyrir þeirri synjun. Þessi regla gildir einungis innan sama námsferils.

Eignist námsmaður barn á námstíma er heimilt að bæta allt að 50% við árangur hans þegar lán til hans er reiknað, en með viðbótinni skal lánið þó ekki vera hærra en 75% í þessum tilfellum. Hámarkssvigrúm eykst ekki að jafnaði vegna þessa. Fæðingarvottorð liggja fyrir í þessu tilviki.

2.3.3 Fyrsta árs nemi erlendis.

Á fyrsta misseri í nýju námi erlendis er gefið aukið svigrúm frá 75% reglunni. Þannig er heimilt að veita mönnum lán sem nemur að lágmarki 60% á því misseri. Heildarsvigrúm í náminu eykst þó ekki vegna þessa.

2.3.4 Einingaskil við sérstakar aðstæður.

Ef námsmaður á eftir minna en sem nemur 75% af einu misseri í lok náms, þá fær hann lán í réttu hlutfalli við þann einingafjölda sem ólokið er.

Námsmaður sem ekki getur lokið 75% árangri á misseri vegna skipulags skóla eða vegna mats á fyrra námi, getur fengið lán í réttu hlutfalli við þann einingafjölda sem hann lýkur, enda ljúki hann öllum einingum sem í boði eru og einingaskil séu ekki undir 50% af fullu námi.

2.3.5. Mat á ástundun.

Heimilt er að veita lán að fengnu ástundunarvottorði ef námsmenn taka einungis próf einu sinni á ári eða eftir lengri tíma. Lán er þá veitt í samræmi við árangur ef námsframvinda er metin í vottorðinu. Að öðrum kosti er heimilt að veita 75% lán ef árangur telst viðunandi skv. vottorði. Þegar vorpróf liggja fyrir hjá námsmönnum í heilsársnámskeiðum er lánveiting, sem veitt hefur verið eftir haustmisseri skv. vottorði endurmetin. Komi þá í ljós að einingar sem tilheyra haustönn duga ekki fyrir láni á önninni, þ.e. námsmaður nær ekki 75% árangri þá ber honum að endurgreiða ofgreitt lán.

2.3.6 Ástundun í framhaldsháskólanámi.

Ástundunarvottorð manna í framhaldsháskólanámi eða námi sem próf eru tekin sjaldnar en einu sinni á ári er einungis tekið til greina ef í því kemur fram áætlun skóla og námsmanns um námslok.

Heimilt er í þeim tilvikum að veita allt að 100% lán fyrir hvert misseri eða önn.

2.3.7 Lágmarkseinkunn.

Ljúki námsmaður tilskildum einingafjölda en aðaleinkunn hans er ekki fullnægjandi skv. reglum skóla, er heimilt að veita honum lán vegna þess misseris, ef hann skilar þeirri einkunn, sem skóli gerir kröfur til eftir næstu önn. Ef honum tekst það ekki fellur réttur hans til láns niður vegna þeirrar annar sem hann náði ekki tilskildri einkunn.

2.4. Námslengd.

2.4.1. Hvað telst aðstoðarár?

Námsmaður telst hafa fengið lán í eitt aðstoðarár hafi hann fengið lán fyrir venjulegt skólaár, sbr. gr. 2.1.1., enda þótt lán hafi skerst vegna reglna um viðmiðun við námsárangur. Venjulegt skólaár er að jafnaði tvö misseri.

2.4.2. Fimm ára reglan.

Að uppfylltum skilyrðum um námsframvindu getur námsmaður fengið lán í allt að 5 ár samantlagt til að stunda grunnháskólanám, sérnám og stutt starfstengt viðbótarháskólanám, sem ekki lýkur með æðri prófgráðu, t.d. uppeldis- og kennslufræði, félagsráðgjöf og námsráðgjöf.

2.4.3. Tíu ára reglan.

Leggi námsmaður stund á framhaldsnám að loknu háskólaprófi er heimilt að veita honum lán í allt að 10 ár samtals frá sjóðnum. Með framhaldsnámi er átt við meistara-, doktors- eða licentiatnám eða sambærilegt nám. Auk þess er átt við háskólanám eftir 4 ár, skv. skipulagi skóla, t.d. lögfræði, guðfræði, lyfjafræði og almenna læknisfræði.

2.4.4. Einkánám.

Einkánám, t.d. í söng eða tónlist telst til náms á grunnskólaskólastigi.

2.5. Námslok.

2.5.1. Almennt.

Námslok teljast þegar námsmaður hættir að sækja um lán, nema sýnt sé fram á annað. Umsóknarfrestur síðustu gildu umsóknar ákvarðar þannig námslok sbr. grein 5.1.2. Námslok teljast vera hálfum mánuði eftir að námsmaður fær lán greitt vegna síðasta aðstoðartímabils, ef lán er veitt til námsloka enda líði ekki meira en mánuður frá lokum annar þar til lán er greitt út.

2.5.2. Skilyrðum lokið til að útskrifast.

Ef ekki er veitt lán til námsloka en námsmaður stundar fullt nám án þess að gera lengra hlé á námi sínu en sem nemur einu skólaári, skulu námslok teljast á síðasta degi þess misseris sem námsmaður lýkur öllum skilyrðum til að útskrifast.

2.5.3. Síðasta aðstoðartímabil.

Nú á námsmaður ekki rétt á lánnum til námsloka þar sem hann hefur fullnýtt svigrúm og skulu námslok teljast hálfum mánuði eftir að námsmaður fær greitt út lán vegna síðasta aðstoðartímabils enda líði minna en einn mánuður frá lokum annar þar til lán er greitt út.

2.5.4. Námshlé að hámarki eitt ár.

Ef námsmaður gerir lengra hlé á námi sínu en eitt ár, skulu námslok teljast vera hálfum mánuði eftir að námsmaður fær lán greitt út vegna síðasta aðstoðartímabils enda líði minna en mánuður frá lokum annar þar til lán er greitt út.

2.5.5. Námshlé lengra en eitt ár.

Nú hefur námsmaður nám aftur að loknu námshléi, sem er lengra en eitt ár og skal þá líta á seinni hlutann sem nýtt nám. Þá skal gefið út sjálfstætt skuldabréf sem ber vexti á öðrum tíma en fyrra skuldabréf vegna sama náms.

2.5.6. Skilgreining á námshléi.

Námshlé telst þau misseri sem námsmaður stundar ekki fullt nám eða sækir ekki um námslán. Þetta gildir þó ekki um menn sem eru að ljúka námi og ljúka þeim prófum sem þeir eiga eftir.

2.5.7. Fullt nám.

Námsmaður telst í fullu námi þegar hann skilar að lágmarki 75% árangri á önn eða árangri sem talinn er láns hæfur skv. reglum sjóðsins.

2.5.8. Vafi um námslok.

Sjóðsstjórn ákveður námslok í vafatilfellum.

III. KAFLI

Framfærsla, leyfi og tekjur.

3.1. Grunnframfærsla.

3.1.1. Grunnframfærsla á Íslandi.

Öll aðstoð til framfærslu á námstíma frá 1.6. 93 - 31.5. 94 miðast við grunnframfærslu á Íslandi, sem skilgreind er af sjóðnum. Sú fjárhæð er 1. júní 1993 kr. 50 600. Fjárhæðinni er breytt mánaðarlega með hliðsjón af breytingum á framfærsluvísitölu Hagstofu Íslands.

3.1.2. Grunnframfærsla í útlöndum.

Grunnframfærsla í útlöndum, sem getur verið mismunandi eftir löndum og borgum, er ákveðið hlutfall af grunnframfærslu á Íslandi. Hlutfallið er endurskodað með hliðsjón af þróun verðlags og gengis.

3.2. Framfærsla námsmanns.

Auk búsetu hafa þær aðstæður sem tilgreindar eru undir greinum 4.1. - 4.5. áhrif á framfærslu námsmanns. Framfærsla námsmanns hækkar vegna barna sem eru 18 ára eða yngri og á framfæri hans.

Til viðbótar venjulegri framfærslu hækkar framfærsla námsmanna í leyfi um 15% af framfærslu einstaklings og framfærsla einstæðs foreldris um 20%.

3.3. Leyfi.

3.3.1. Leyfi frá námi.

Að öllu jöfnu telst námsmaður sem fékk lán á síðasta skólaári í leyfi þann tíma á árinu 1993 sem hann fær ekki aðstoð.

3.3.2. Leyfi þrír mánuðir.

Námsmaður sem verið hefur í fullri vinnu lengur en 6 mánuði á árinu telst í leyfi þrjá síðustu mánuðina áður en láns hæft nám hefst. Heimilt er að leggja þriggja mánaða jafnaðartekjur, að frádregnum sköttum, til grundvallar við útreikning á lánsupphæð, ef námsmaður staðfestir lengd tekjuöflunartímabils á árinu.

3.4. Tekjur samkvæmt reglum þessum.

3.4.1. Tekjur námsmanns og maka á árinu 1993 eins og þær eru skilgreindar af stjórn sjóðsins, geta haft áhrif á veitta aðstoð á námstíma. Áhrifum tekna skal dreift yfir námstíma á hverju skólaári. Gert er ráð fyrir að námsmaður afli tekna til framfærslu í leyfi eða þann tíma sem hann stundar ekki nám á aðstoðarárinu.

3.4.2. Áður en til þess kemur að veita lán vegna náms á haustmisseri skal námsmaður gera grein fyrir áætluðum tekjum á árinu 1993.

3.4.3. Endanlegt tekjutillit á sér stað 1. júní 1994 og er þá lánsfjárhæð leiðrétt með tilliti til mögulegs fráviks á raunverulegum og áætluðum tekjum. Við tekjutillitið er fráviksfjárhæðin fyrst uppfærð um 5% og síðan til samræmis við breytingar á framfærsluvísitölu frá 1. febrúar 1994 til 1. júní 1994.

3.4.4. Sjóðstjórn getur breytt ófullnægjandi tekjuáætlun.

3.5. Hvað telst til tekna samkvæmt þessum reglum?

3.5.1. Laun og endurgjöld fyrir hvers konar störf og þjónustu á árinu 1993 svo og aðrar skattskyldar tekjur.

3.5.2. Eftirtaldar bætur fengnar árið 1993:

- mæðra- og fedralaun;
- barnabætur og barnabótaauki;
- atvinnuleysisbætur;
- tekjutrygging;
- sjúkra- og slysadagpeningar;
- fæðingarstyrkur.

3.5.3. Arður, aðrar skattskyldar eignatekjur, náms- og rannsóknarstyrkir og kennslulaun, t.d. „teaching assistantship“ og „utbildningsbidrag“.

3.5.4. Til frádráttar koma staðgreiddir skattar á árinu 1993; skólagjöld umfram þá upphæð sem námsmaður fær lánað fyrir að frádregnum kr. 15 000; meðlagsgreiðslur, önnur

skólagjöld og rannsóknarkostnaður, sem námsmaður greiðir með andvirði styrkja (sbr. gr. 3.5.3.).

3.6. Hvað telst ekki til tekna?

- húsaleigustyrkur frá hinu opinbera;
- örorkulífeyrir og örorkubætur;
- lyfjaaðstoð;
- dánarbætur;
- barnalífeyrir;
- meðlag.

3.7. Upplýsingaskylda námsmanns og maka vegna tekna.

Með undirritun umsóknar veita námsmaður og maki sjóðnum heimild til að kanna skattframtöl þeirra á þeim tíma sem lán eru veitt eða endurgreiðsla lána stendur yfir. Tekjuupplýsingar skulu gefnar upp skv. beiðni sjóðsins.

IV. KAFLI

Lánaflokkar.

4.1. Lán til námsmanna sem búa í leiguhúsnæði.

Framfærsla einhleyps námsmanns er grunnframfærsla. Lánað er fyrir framfærslu á námstíma en 50% tekna umfram framfærslu í leyfi koma til frádráttar, sbr. grein 3.2.

Einhleypur námsmaður sem býr í leiguhúsnæði, barnlaus hjón eða sambýlissólk, sanni eðlilegar leigugreiðslur með því að leggja fram afrit greiðsluseðils til skattfyrvalda.

4.2. Lán til einstaklings í foreldrahúsum.

4.2.1 Framfærsla námsmanns sem býr hjá foreldrum er 70% af grunnframfærslu. Lánað er fyrir framfærslu á námstíma en 50% tekna umfram framfærslu í leyfi koma til frádráttar.

4.2.2. Heimilt er að hækka framfærslu hjá námsmönnum, sem búa hjá einstæðu foreldri upp í 100% ef tekjur foreldris eru undir viðmiðunarmörkum hverju sinni. Viðmiðunarmörk í þessu sambandi svara til einfaldrar framfærslu einstæðs foreldris. Framfærsla einstæðs foreldris miðast við barnafjölda á framfæri þess undir 21 árs aldri að meðtöldum námsmanni.

4.3. Lán til einstæðs foreldris.

Framfærsla er grunnframfærsla sem hækkar um 50% fyrir hvert barn. Lánað er fyrir framfærslu á námstíma en 50% tekna umfram framfærslu í leyfi koma til frádráttar.

Helmingur meðlags dregst frá þeirri fjárhæð sem þannig er fengin.

4.4. Lán til námsmanns í hjónabandi (sambúð).

Framfærsla námsmanns í hjónabandi eða sambúð er grunnframfærsla sem hækkar um 25% fyrir hvert barn. Helmingur meðlags dregst frá þeirri fjárhæð sem þannig er fengin. Lánað er fyrir framfærslu á námstíma en 50% tekna umfram framfærslu í leyfi koma til frádráttar. Til frádráttar á láni námsmanns koma 50% af tekjum maka umfram framfærslu. Framfærsla maka reiknast á sama hátt og námsmanns. Lán vegna maka er aðeins veitt í vissum undantekningartilvikum. (Sjá gr. 4.5.).

Séu hjón bæði í lánshæfu námi ákvarðast lán til hvors um sig sérstaklega, enda reiknist báðum framfærslulán. Hafi þau barn á framfæri geta þau farið fram á að samanlagðar tekjur þeirra skiptist jafnt á milli þeirra við ákvörðun námsláns.

Óvígð sambúð er lögð að jöfnu við hjúskap.

4.5. Lán vegna maka.

4.5.1. Eftirfarandi aðstæður geta leitt til þess að framfærsla námsmanns (skv. gr. 4.4.) á misseri hækkar um 50% vegna maka:

- a) Veikindi eða örorka skv. læknisvottorði.
- b) Atvinnuleysi skv. vottorði viðeigandi yfirvalda vegna þess að atvinnuleyfi fæst ekki.
- c) Námsmaður og maki hafa 2 börn eða fleiri á framfæri sínu og maki kys að vinna heimilisstörf að mestu eða öllu leyti.
- d) Námsmaður og maki hafa barn á forskólaaldrí á framfæri sínu og fyrir liggja gögn um að dagvistun fái ekki eða barnið hafi sérstaklega þörf fyrir umönnun foreldris.

4.5.2. Óheimilt er að veita makalán vegna námsmanns sem synjað hefur verið um námslán vegna ófullnægjandi námsframvindu. Hafi námsmaður notað hámarkskvigrúm til náms en ekki lokið námi þá telst hann með ófullnægjandi námsframvindu (sbr. 2.2.2).

50% tekna námsmanns og maka umfram framfærslu námsmanns í leyfi koma til frádráttar á láni til námsmanns.

4.6. Lán á markaðskjörum vegna skólagjalda.

Stjórn LÍN er heimilt að veita námslán til allt að 10 ára með venjulegum meðalvöxtum banka. Lánið endurgreiðist með jöfnum afborgunum óháð öðrum námslánum, enda sé endurgreiðsla þeirra lána sérstaklega tryggð. Endurgreiðsla hefjist tveimur árum eftir námslok. Lán þessi er heimilt að veita vegna skólagjalda í grunnháskólanámi og sérnámi erlendis, sem ekki verður stundað á Íslandi.

4.7. Lán til bóka-, tækja- og efniskaupa.

Heimilt er að veita mönnum lán vegna bókakaupa. Lán þessi skulu að jafnaði nema 30% af grunnframfærslu í einn mánuð á hverju skólaári.

4.8. Almenn lán vegna skólagjalda.

4.8.1. Lán vegna skólagjalda erlendis umfram fenginn styrk eru aðeins veitt til framhaldsháskólanáms. Ef árleg skólagjöld við viðurkennda skóla á Íslandi eru hærri en kr. 15 000 er veitt lán fyrir umframfjárhæðinni. Samanlögð lán til námsmanns vegna skólagjalda skulu aldrei verða hærri en USD 27 000 eða jafngildi í annarri mynt. Þeir sem fyrir útgáfu úthlutunarreglna 1991 fengu hærri skólagjaldalán, munu fá skólagjaldalán afgreidd eftir fyrri reglu til að ljúka núverandi námi.

4.8.2. Þeir námsmenn sem nutu lána vegna skólagjalda á námsárinu 1991-92 eða fyrr eiga rétt á lánum skv. fyrri reglum þar til þeir ljúka námi. Um þá gilda hámarksákvæði í úthlutunarreglum frá og með námsárinu 1991-92. Geri námsmaður lengra hlé á námi sínu en 1 ár missir hann þennan rétt.

4.8.3. Við ákvörðun hámarksupphæðar skólagjalda (USD 5 000 og USD 27 000) í einstökum gjaldmiðlum öðrum en Bandaríkjadöllum er reiknað eftir gengi í upphafi hvers skólaárs.

4.8.4. Skipti námsmenn um skóla á miðju ári sem eiga rétt á lánum vegna skólagjalda í grunnháskólanámi eða sérnámi erlendis miðast hámark skólagjalda við USD 2 500 á hvoru misseri.

4.9. Lán vegna ýmissa atvika og röskunar á stöðu og högum námsmanns.

4.9.1. Nú verður ófyrirsjáanleg röskun á stöðu og högum námsmanns og reglur þessar ná ekki til hennar að öðru leyti, t.d. verður námsmanni vegna örorku sinnar, framfærslu barna sinna eða maka eða af öðrum ástæðum illmögulegt að stunda nám sitt þannig að lánaheimild sé fullnýtt. Má þá veita honum aukalán úr sjóðnum enda verði höfð hliðsjón af þeim bótum sem hann fær samkvæmt gildandi tryggingarlöggjöf.

Heimilt er skv. þessari grein að veita námsmanni sérstakt lán vegna aukaferðar ef hann þarf skyndilega að fara heim vegna alvarlegra veikinda eða andláts í nánustu fjölskyldu. Nauðsynlegt er að leggja fram nákvæmar upplýsingar um ástæður ferðar ásamt viðeigandi læknisvottorði eða dánarvottorði. Til nánustu fjölskyldu skv. þessari reglu skulu teljast foreldrar námsmanns og maka, afar og ömmur námsmanns og maka, systkini og börn.

4.9.2. Hámarkslán á misseri skv. þessari grein er mánaðarframbærsla námsmanns, sem miðast við fjölskyldustærð.

4.10. Lán vegna sjúkratrygginga.

Námsmenn sem greiða háar sjúkratryggingar geta sótt um að þeim kostnaði sé mætt. Við mat á hæfilegum kostnaði vegna sjúkratrygginga er höfð hliðsjón af upplýsingum frá íslensku tryggingarfélagunum. Heimilt er að veita lán til greiðslu hæfilegs kostnaðar vegna mæðra-skodunar og ungbarnaeftirlits erlendis ef ljóst er að hvorki tryggingaraðili námsmannsins né viðkomandi sveitarfélag á Íslandi taka þátt í greiðslu kostnaðar. Einnig er heimilt á námstíma að veita lán til greiðslu ferðakostnaðar ef barnshafandi námsmaður eða maki námsmanns erlendis kys, vegna óhóflegs kostnaðar erlendis, að fæða barn á Íslandi. Óheimilt er að taka tillit til sjúkrakostnaðar sem Tryggingastofnun ríkisins hefur synjað um að greiða.

4.11. Lán vegna vaxtakostnaðar.

Fyrir útborgun námslána, sem greiðast eftir hverja önn, misseri eða skólaár, skal reikna hlutfallslega vaxtaábót sem skal miða við að tekið sé fullt tillit til vaxtakostnaðar vegna mismunar á útborgunartíma á skólaárinu 1993-94 og þeim sem gildi á skólaárinu 1991-92. Þessi hlutfallslega ábót bætist við útreiknuð námslán viðkomandi námsmanns og nefnist vaxtaábót.

4.12. Lán vegna ferðakostnaðar.

1. Ferðakostnaður námsmanns, maka og barna.

Námsmanni er heimilt að sækja um lán til þess að greiða hluta eigin ferðakostnaðar, maka og barna. Umsóknarfrestur til að sækja um þessi lán er hinn sami og almenn námslán. Lánin miðast við ákveðna upphæð á hverri önn, sem er mismunandi eftir námslandi og námssvæði. Þau greiðast þegar viðkomandi námsmaður hefur skilað afriti af farseðli sem sýni að ferð hafi verið farin.

2. Lán vegna ferða til námsstaðar erlendis.

Ferðalán vegna allt að tveggja ferða skólaárið 1993-94, sem námsmenn erlendis eiga kost á skulu ákvarðast þannig: Vegna hvers einstaklings er ferðalán til námsmanna og maka í Evrópu 26 000 krónur á mann, en vegna barna 100%, 50% eða 10% af þeirri upphæð eftir aldri barns, sbr. reglur flugfélaga. Vegna námsmanna og maka annars staðar í útlöndum er ferðalán 40 000 krónur á einstakling og 100%, 50% eða 10% af þeirri upphæð vegna barna.

3. Lán vegna ferða til námsstaðar á Íslandi.

Ferðalán vegna allt að tveggja ferða sem námsmenn á Íslandi eiga kost á að fá skólaárið 1993-94 skulu ákvarðast þannig: Vegna einstaklings og maka 10 000 krónur, en vegna barna 100%, 50% og 10% af þeirri upphæð eftir aldri barna sbr. reglur flugfélaga. Skilyrði þess að námsmenn á Íslandi eigi kost á ferðaláni er að þeir eigi lögheimili a.m.k. 100 km frá höfuðborgarsvæðinu eða öðru skólasvæði. Vegna ferða innanlands er ekki skilyrði að menn framvísi gögnum vegna ferðar.

4. Hvenær þarf ferð að eiga sér stað?

Heimilt er að taka tillit til ferðar, sem farin er til námsstaðar allt að einu misseri fyrir upphaf námstímabils og heim allt að einu misseri eftir lok skólaárs.

5. Greiðslutími ferðalána.

Ferðalán greiðast þegar sótt hefur verið um þau og afriti af farseðli framvísað sem sýni að ferð hefur verið farin. Lánin greiðast strax að hausti fyrir bæði misseri skólaársins ef námsmaður leggur fram afrit af farmiða fram og til baka frá námsstað. Ferðalán vegna námsmanna á Íslandi greiðast með framfærslulánum vegna haust- og vorannar.

4.13. Lán vegna meðlagsgreiðslna.

Námsmaður getur sótt sérstaklega um lán vegna meðlags, sem hann greiðir svo sannanlegt sé. Aðeins er veitt lán vegna helmings meðlaga á námstíma. Þegar veitt er lán vegna meðlagsskuldur, greiðir sjóðurinn meðlag beint til Innheimtustofnunar sveitarfélaga.

V. KAFLI

Umsóknir og útborgun lána.

5.1. Umsóknir um námslán.

5.1.1. *Umsóknareyðublöð.* Sótt er um námslán á sérstökum eyðublöðum sem sjóðurinn lætur í té. Umsóknareyðublöðin fást einnig alla jafnan í skólum og sendiráðum Íslands erlendis.

5.1.2. *Umsóknir og gildistími.* Hver umsókn gildir til loka skólaárs. Umsókn verður að hafa borist fyrir:

1. ágúst vegna aðstoðar á haustmisseri;
1. desember vegna aðstoðar á vormisseri;
1. mars ef nám hefst eftir 1. apríl;
15. maí 1994 vegna sumarlána.

Umsókn verður að hafa borist fjórum vikum áður en lánshæfur námstími hefst. Hafi námsmaður ekki átt gilda umsókn hjá sjóðnum á vormisseri 1994 er umsóknarfrestur um sumarlán í því tilviki 1. mars.

5.1.3. *Fylgiskjöl og skilafrestur.* Tilkynda ber námsmanni tímanlega um gögn, sem honum ber að skila, þannig að honum gefist nægur tími til að senda þau til sjóðsins. Fylgiskjöl vegna umsóknar eiga að berast sjóðnum eigi síðar en tveimur mánuðum eftir að þeirra var óskað. Að öðrum kosti er lítið svo á að námsmaður sé fallinn frá umsókn.

5.1.4. *Synjun um námslán.* Nú er umsækjanda synjað um námslán og skal synjunin þá rökstudd.

5.1.5. *Náms- og lánsfjáráætlun.* Á grundvelli upplýsinga námsmanns m.a. um tekjur og fjölskylduhagi getur hann fengið útfyllta náms- og lánsfjáráætlun frá sjóðnum. Hún gefur kost á tímabundinni fyrirgreiðslu hjá viðskiptabanka sbr. reglu 5.2.1.

5.2. Útborgun námslána.

5.2.1. Lán greiðast eftir hverja önn, misseri eða skólaár, þegar námsmaður hefur lagt fram gögn um námsárangur sinn, lokatekjuáætlun og aðrar upplýsingar sem máli skipta. Lán greiðast inn á reikning í viðskiptabanka eða sparisjóði sem skal vera á nafni námsmanns. Skal við það miðað að greiðsludagar séu sem næst 15. janúar og 15. júní. Heimilt er að greiða út lán á öðrum tímum enda liggi fyrir að námsmaður hafi uppfyllt kröfur sjóðsins um afköst og árangur í námi áður en sjóðurinn innir af hendi greiðslu láns vegna viðkomandi annar, misseris eða skyldunámskeiða.

5.2.2. Námsmenn skulu skila staðfestingu eða breytingu á fyrri áætlun vegna tekna á árinu 1993 áður en lán er greitt út. Ef verulegur munur reynist vera á þeirri áætlun og tekjum námsmanns og maka er heimilt að gjaldfella lánið.

5.2.3. Stjórn sjóðsins hefur gert samkomulag við viðskiptabanka og sparisjóði um að þeir veiti námsmönnum tímabundna fyrirgreiðslu innan misseris eða skólaárs, ef þess er óskað, að

uppfylltum venjulegum skilyrðum viðkomandi peningastofnunar og að fenginni náms- og lánsfjáráætlun viðkomandi námsmanns.

5.2.4. Bóka- og aukalán greiðast í einu lagi þegar framfærslulán viðkomandi kemur til útborgunar.

5.2.5. Nú óskar námsmaður eftir því að fá einungis greiddan hluta af því láni sem honum reiknast og skal honum það þá heimilt.

5.2.6. Útborgun lána er háð því skilyrði að lánþegi hafi undirritað skuldabréf og tryggt lánið með sjálfskuldarábyrgðarmönnum eða veði. Lánið greiðist inn á reikning viðkomandi lánþega sem skal vera á hans eigin nafni í banka eða sparisjóði.

5.3. Umboðsmaður, ábyrgðarmaður og skilyrði sem námsmenn þurfa að uppfylla.

5.3.1. *Umboðsmaður.* Námsmaður erlendis verður að hafa umboðsmann á Íslandi sem m.a. skrifar undir skuldabréf fyrir hans hönd.

5.3.2. Ábyrgðarmenn.

1. Einn ábyrgðarmaður skal að lágmarki ganga í sjálfskuldarábyrgð fyrir lánþega, en flestir geta ábyrgðamenn orðið 10. Þeir skulu vera fjárráða og að jafnaði íslenskir ríkisborgarar með lögheimili á Íslandi. Ábyrgðarmenn þurfa að fullnægja sömu skilyrðum og lánþegar sjóðsins, sbr. 5.3.3. Hámarksábyrgð einstaks ábyrgðarmanns skal vera 5 milljónir króna en lágmarksábyrgð 100 000 kr.

2. Óheimilt er að samþykkja þá menn sem ábyrgðarmenn fyrir námsláni, sem eru á dómaskrá vegna gjaldþrots eða annarra fjárhagslegra ástæðna.

3. Óski námsmaður að setja veð til tryggingar námsláni þarf hann að leggja fram veðbókarvottorð, þar sem fram komi uppreiknuð lán, ef þau eru veðtryggð, sem hvíla á viðkomandi eign. Fram þarf að koma að hann sé eigandi eignarinnar eða hann hafi heimild frá eiganda svo og frá maka ef einhver er til þess að veðsetja hana. Þá þarf hann að leggja fram fasteigna- og brunabótamat og staðfestingu á eftirstöðvum lána sem hvíla á eigninni.

5.3.3. Skilyrði sem lánþegar þurfa að uppfylla.

Skilyrði, sem lánþegar þurfa m.a. að uppfylla, eru að þeir séu ekki í vanskilum við sjóðinn, þegar sótt er um nýtt lán og bú þeirra sé ekki til gjaldþrotameðferðar eða að þeir teljist af bersýnilegum ástæðum ótryggir lántakendur.

5.4. Greiðsla félagsgjalda.

Óski námsmaður þess annast sjóðurinn greiðslu félagsgjalda til Sambands íslenskra námsmanna erlendis (SÍNE) og Bandalags íslenskra sérskólanema (BÍSN). Sjóðurinn dregur félagsgjöldin af námslánum og greiðir til réttara aðila. Umsókn um námslán skal jafnframt vera umsókn um félagsaðild nema námsmaður óski eftir öðru á umsókn eða bréflaga.

Upphæð félagsgjalda skal koma fram á útreikningi námslána.

5.5. Breytingar á aðstoð.

5.5.1. Tilkynningaskylda námsmanna. Umsækjanda ber að tilkynna allar breytingar á högum sínum er haft geta áhrif á veitingu námsaðstoðar, svo sem breyttar fjölskylduadstæður, breytingar á fjárhag, heimilisfangi og námsáætlun, eða veikindi er valdið geta töfum í námi. M.a. ber að tilkynna sjóðnum þegar námsmaður stofnar til hjúskapar eða sambúðar. Námsmanni ber auk þess að senda sjóðnum öll þau gögn sem hann kann að verða beðinn um.

5.5.2. Leiðrétting á útreikningi. Ef í ljós kemur að sjóðurinn hefur veitt námsaðstoð eða reiknað út upphæð láns á röngum forsendum er það leiðrétt við fyrsta hentugleika, skv. nánari ákvæðum í þessum kafla. Er þá tekið tillit til þess hvort námsmaður hefur vísvitandi gefið villandi eða rangar upplýsingar eða hvort um vanrækslu hefur verið að ræða af hans hálfu ellegar um mistök frá hendi sjóðsins. Að jafnaði er mögulegt að semja um fyrirkomulag endurgreiðslna.

5.6. *Vísitandi villandi upplýsingar.*

Ef námsmaður hefur vísitandi veitt sjóðnum rangar eða villandi upplýsingar fellur öll námaðstoð við hann niður og aðstoð sem hann kann að hafa fengið vegna slíkra upplýsinga verður þegar í stað endurkræf með áfallinni verðtryggingu og kostnaði sem af hlýst.

5.7. *Ofgreidd lán.*

5.7.1. Ef námsmaður fær ofgreitt lán, t.d. vegna vanáætlaðra tekna, vanskila á námsárangri eða öðrum ástæðum, skal gefa honum kost á að greiða lánið á sérstöku skuldabréfi og skal greiðslutíminn að jafnaði ekki vera lengri en 10 mánuðir.

5.7.2. Ofgreiðsluskuldabréf bera almenna meðalvexti banka og sparisjóða og leggjast vextirnar á þá upphæð sem námsmanni ber að endurgreiða frá útborgunardegi hins ofgreidda láns.

5.7.3. Fyrsti vaxtadagur er skilgreindur í skuldabréfi.

5.7.4. Ofgreitt lán kemur til innheimtu við lok námsárs. Lok námsárs í þessum skilningi eru þegar námsárangur og önnur þau gögn hafa borist vegna allra anna sem sótt er um aðstoð vegna á námsárinu.

5.8. *Breyttar tekjur.*

Ef uppgefnar tekjur námsmanns á liðnu ári reynast of lágar, þegar skattframtal hans er athugað og haustlán til hans hefur því verið ofreiknað er heimilt að skerða lán til námsmannsins um 5% vegna minniháttar fráviks. Auk þess áskilur sjóðurinn sér rétt til að beita ákvæðum greinar 5.6. ef tekjur hafa verið stórlega vanáætlaðar. Séu tekjur á hinn bóginn ofáætlaðar er námsmanni reiknaður „bónus“ á námslánið. Hafi námsmaður fengið herra lán vegna haustmíssis en honum ber í heildarlán fyrir skólaárið, skal hann endurgreiða mismuninn sbr. grein 5.7.

5.9. *Eftirlit með tekjum vegna síðasta láns.*

5.9.1. *Námsmenn á Íslandi.* Sjóðurinn fær upplýsingar frá ríkisskattstjóra um tekjur skv. skattframtali þess tekjuárs sem lagt var til grundvallar síðustu lánveitingu.

5.9.2. *Námsmenn á Norðurlöndum.* Námsmenn annars staðar á Norðurlöndum þurfa að skila vottorði um tekjur s.l. árs. Í Danmörku „ársopgörelse“, í Noregi „bruttoinntekt“ og í Svíþjóð „terminalbild 44“.

5.9.3. *Námsmenn í öðrum löndum.* Sjóðurinn getur krafist skattavottorðs frá námsmönnum í öðrum löndum.

5.9.4. *Endurgreiðsla.* Komi í ljós að tekjur skv. vottorði skattstjóra eru hærri en gefið var upp af námsmanni, ber honum að endurgreiða of hátt veitt lán með verðtryggingu.

5.10. *Mistök sjóðsins.*

Verði mistök við veitingu námsláns, námsmanni í óhag, ber að leiðrétta það strax og upp kemst. Námsmönnum er eindregið bent á að kynna sér vandlega þau ákvæði í þessum úthlutunarreglum sem eiga við hverju sinni og stuðla að því að slík mistök leiðrættist sem fyrst. Ef veruleg mistök verða námsmanni í hag, er honum tilkynnt það og síðan ákveðið í hverju einstöku tilviki hvernig endurgreiðslu skuli hagað.

VI. KAFLI

Samnorrænar reglur um lán á Norðurlöndum.

Umsækjandi við nám á Norðurlöndum utan heimalandsins getur að uppfylltum sérstökum skilyrðum fengið námslán frá námslandinu. Skilyrði fyrir námsaðstoð er að umsækjandi fái ekki námsaðstoð frá öðru landi. Hér á eftir fara tvö dæmi um þetta:

- A. Umsækjandi hefur verið búsettur og unnið samfelldt tvö ár í námslandinu. Umsjón með eigin barni undir 16 ára aldri jafngildir vinnu. Tekið er tillit til vinnuhlés ef um herskyldu eða veikindi hefur verið að ræða.
- B. Umsækjandi er undir 20 ára aldri og hefur fylgt foreldrum sínum sem eru heimilisföst í námslandinu og hafa þar fasta vinnu.
Nánari upplýsingar fást hjá lánasjóðum í hverju landi.

DANMÖRK

Styrelsen for Statens Udd.støtte
Danasvej 30
DK-1910 Fredriksberg C
Sími: 90-45-31214666

NOREGUR

Statens lånekasse for utdanning
P. boks 195
Økernveien 145
N-0510 Oslo 5
Sími: 90-47-2-726700

FINNLAND

Statens studiestödcentral
Valtion Opintotukikeskus
P.O. Box 228
SF-40 101 Jyvaskyla 10
Sími: 90-358-41-698611

SVÍPJÓÐ

Centrala studiestödsnämnden
S-851 82 Sundsvall
Sími: 90-46-60-186000

VII. KAFLI**Lánskjör.***7.1. Vextir R-lána og verðtrygging.*

7.1.1. Lán skv. lögum nr. 21/1992 eru verðtryggð og bera allt að 3% vexti frá námslokum. Verðtryggingin miðast við breytingar á lánsklaravísitölu Seðlabanka Íslands.

7.1.2. Þegar skírteini um lokapróf berst sjóðnum er hafinn undirbúningur að því að ganga frá skuldabréfi námsmanns. Lántaka skal þá sent bréf með sundurliðuðum upplýsingum um greiðslur sem tilheyra skuldabréfinu. Honum er jafnframt tilkynnt um hvenær hann er talinn hafa lokið námi og vextir fara að reiknast af skuldabréfinu. Honum skal gefinn hálfmánaðar frestur til að gera athugasemdir. Að þeim tíma liðnum er skuldabréfið fyllt út.

7.1.3. Nú hefur námsmaður fullnýtt svigrúm sitt og skal þá líta svo á að námi hans sé lokið og fylla út skuldabréf eftir aðgerðir sbr. 7.1.2.

7.1.4. Þegar gengið er frá skuldabréfi er öllum ábyrgðarmönnum send tilkynning um upphæð bréfsins og þá fjárhæð sem hver og einn telst ábyrgur fyrir.

7.1.5. Nú sækir lántaki ekki um lán á nýju námsári fyrir tilskilinn umsóknarfrest en hefur þó ekki lokið námi og skal þá tilkynna honum að gengið verði frá skuldabréfi hans innan hálfmánaðar og hvenær sjóðurinn telur námslok hans hafa verið. Honum skal jafnframt sent yfirlit um greiðslur til hans sem verða færðar uppreiknaðar á skuldabréfið. Í slíkum tilfellum er ekki veittur frestur á því að ganga frá skuldabréfinu. Tilkynni námsmaður að hann hafi tekið sér námshlé sem er ekki lengra en eitt ár er frágangi á skuldabréfi frestað í samræmi við reglur um skilgreiningu á námslokum.

7.2. Endurgreiðslutími.

7.2.1. Lán er afborgunarlaust í tvö ár.

Endurgreiðsla hefst aldrei fyrr en tveimur árum eftir námslok sbr. gr. 2.6.

7.2.2. Gjald dagar.

Ef námslok eru á fyrri hluta árs, þ.e. fyrir 1. júlí er gjalddagi fyrstu föstu greiðslu tveimur árum eftir námslok. Séu námslok á síðari hluta árs, 1. júlí eða síðar, er gjalddagi fyrstu föstu

greiðslu 1. mars á þriðja ári frá námslokum. Seinni árgreiðslan er í öllum tilfellum 1. september.

7.2.3. Hvernig vextir reiknast af lánum.

Vextir reiknast alltaf frá námslokum sbr. 2.6. Ef námsmaður hefur láns hæft nám að nýju getur stjórnin fallist á að veita honum frest á endurgreiðslu.

7.3. Árleg endurgreiðsla.

Árleg endurgreiðsla er í tvennu lagi. Annars vegar er föst greiðsla sem innheimtist 1. mars og hins vegar viðbótargreiðsla sem innheimtist 1. sept. og er háð tekjum fyrra árs. Föst árgreiðsla er 48 000 kr. og miðast við lánskjaravísitölu 3.198. Þessi upphæð breytist á hverju ári til samræmis við lánskjaravísitölu 1. janúar hvers árs. Viðbótargreiðslan miðast við ákveðinn hundradshluta af útsvarsstofni næsta árs á undan endurgreiðsluári. Hundradshluti þessi er 5% við afborganir af láninu fyrstu fimm árin. Eftir það skal hundradshlutinn vera 7%. Sú fjárhæð sem þannig fæst skal margfölduð skv. hlutfallslegri breytingu á lánskjaravísitölu frá 1. júlí á tekjuöflunarári til 1. júlí á endurgreiðsluári. Frá viðbótargreiðslunni samkvæmt framansögðu dregst áður nefnd föst árgreiðsla.

Lánþega ber að greiða lántökugjald 1,2% í hvert sinn sem lán er tekið og kostnað af innheimtu á hverjum gjalddaga.

7.4. Undanþágur.

7.4.1 Stjórn sjóðsins er heimilt að veita undanþágu frá árlegri endurgreiðslu verði skyndilegar breytingar á högum lánþega, t.d. vegna veikinda eða slyss, sem skerða ráðstöfunarfé hans og möguleika til að afla tekna. Stjórn er ennfremur heimilt að veita undanþágu frá fastri árgreiðslu ef nám, atvinnuleysi, veikindi, þungun, umönnun barna eða aðrar sambærilegar ástæður valda verulegum og ófyrirséðum fjárhagsörðugleikum hjá lánþega eða fjölskyldu hans.

7.4.2. Lánþegar sem óska eftir frestun eða niðurfellingu á endurgreiðslu námsláns skulu sækja um það á þar til gerðum eyðublöðum og láta fylgja umsókn nákvæmar upplýsingar á fylgiskjölum sem þar er óskað eftir.

7.4.3. Nú hefur lánþegi sem hefur nám að nýju svo háar tekjur að honum reiknast tekjutengd afborgun af fyrri lánnum og er þá að jafnaði ekki heimilt að veita viðkomandi frest á afborgun.

7.5. Lán sem sjóðurinn hefur veitt.

Lán sem sjóðurinn hefur veitt eru:

Heiti	Veitt	Vextir	Endurgr. hefst námslok	Endurgr.- tími	Gjalddagar
M	1952-61	3,5%	3 ár	10 ár	1. maí og 1. nóv.
N	1952-61	3,5%	3 ár	10 ár	1. feb. og 1. júní
M	1961-67	3,5%	3 ár	15 ár	1. maí og 1. nóv.
N	1961-67	3,5%	3 ár	15 ár	1. feb. og 1. júní
L	1967-75	5%	5 ár	15 ár	1. júní
K	1975	13%	1 ár	4 ár	1. apr. og 1. nóv.
X *	1976-82	verðtryggt	3 ár	20 ár	1. júlí og 1. nóv.
T **	1982-92	verðtryggt	3 ár	40 ár	1. mars og 1. sept.
R	1992	allt að 3% + verðtr.	2 ár	óákv.	1. mars og 1. sept.

* nefnast V-lán eftir sameiningu

** nefnast S-lán þegar endurgreiðsla hefst.

Sé greitt eftir fleiri kerfum.

Peir námsmenn, sem taka lán skv. lögum nr. 21 frá 1992 (R-lán) greiða fyrst afborganir og vexti af þeim lánum, en skuldi þeir eldri lán frestast afborganir þeirra þar til fyrirnefnd R-lán eru að fullu greidd. Eldri lán greiðast síðan eftir reglum sem áður giltu. Hlutfallsstuðull fyrir aukaafborgun T-láns hjá þeim sem hafa fengið meira en helming raunvirðis námslána sinna árin 1976-85 er 3,5% í stað 3,75%. Ef lánþegi greiðir bæði af lánum sem tekin voru á árunum 1976-82 og af lánum sem tekin voru 1982-92, þá dragast afborganir eldri lána frá afborgunum hinna nýju. Enginn afsláttur er veittur af afborgunum lána, sem tekin voru 1982-92, þótt einnig sé verið að greiða af L-lánum.

Vanskil.

Ef lánþegi greiðir ekki afborgun á réttum tíma og hefur ekki samið við sjóðinn um greiðslu, sendir sjóðurinn hana til lögfræðings í innheimtu. Ef lánþegi gerir enn ekki skil, er sjóðnum heimilt að gjaldfella alla skuldina og innheimta hana með hæstu leyfilegu dráttarvöxtum.

Menntamálaráðuneytið, 21. maí 1993.

F. h. r.

Guðríður Sigurðardóttir.

Porsteinn Gunnarsson.

AUGLÝSING**um skráningu íslensku krónunnar gagnvart erlendum gjaldmiðlum.**

Með heimild í 18. gr. laga nr. 36/1986 um Seðlabanka Íslands um markaðssetningu íslensku krónunnar og erlends gjaldeyris staðfestist að núgildandi gengisvog krónunnar er óbreytt í þessum hlutföllum: Evrópska mynteiningin (ECU) 76%, Bandaríkjadollar 18% og japönsk yen 6%.

Viðskiptaráðuneytið, 25. maí 1993.

F. h. r.

Björn Friðfinnsson.

Finnur Sveinbjörnsson.

REGLUGERÐ**um bókhaldslega aðgreiningu efnivara vegna upprunaréttinda samkvæmt fríverslunarsamningum.**

1. gr.

Ríkistollstjóri getur heimilað framleiðanda vöru, sem notið getur tollfríðinda samkvæmt ákvæðum fríverslunarsamnings EFTA, samnings Íslands og EB eða annarra fríverslunarsamninga, að nota svonefnda bókhaldslega aðgreiningu (segregation by accounting) vegna